

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Non tamen more hominum dissimulari à Deo hominum auaritiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

est, qui sibi aduersarij non sunt. Qui ergo opibus, quas à Superis habent, Superos offendunt, digni utique sunt, ut exheredentur. L. Sylla, victo ad Chæroneam Archelao Mithridatis duce, Thebanos, qui cum Mithridate fecerant, dimidio agri multauit. Et passim Romæ, qui pro criminibus grauioribus supplicio censebantur afficiendi, illorum quoque bona, ob criminis detestatione, publicata fuerunt. Sic domini supplicium, bonorum publicatio sequebatur. Vnde, Tarquinio rege eiecto, ager, qui Tarquiniorum quondam fuerat, Marti dicatus, *Campus Martius* dictus est. C. Cassij domus, cui ob affectati regni crimen dies perduellionis dicta fuit, euersa, area ante Telluris ædem facta est. Domus præterea M. Manlij Capitolini, quæ quondam in arce fuerat, qui suspicionem regni poenas dedit de saxo deiectus, ædes atque officina Monetæ fuit. Cùm Marcellus quidam nequam & criminofus, qui in ganea & lustris vitam egerat, propter latrocinia sordesque vitæ, capitali supplicio poenas dedisset, bonis publicatis, in ipsius domo ab Emilio & Fulvio censoribus macellum, vbi obsonia venderentur locum extractum ferunt. P. Clodius Tribunus plebis Ciceroni in voluntarium exilium fugienti aqua & igni interdixit, eoque exterminato, villas eius incendit, domum incremauit, & aream ædem Libertatis inædificauit, reliqua bona hastæ subiecit, quæ quotidie proclamauit. Themistoclem, ut supra memini, cùm in adolescentia minùs probatis moribus esset, proprij parentes exheredarunt. Hoc homines faciunt: hoc faciunt parentes: quia & domini, qui ignauis seruis, & duces, qui militibus fugitiuis stipendium subducunt. Et Deus parcat, cùm videt eos, quos omnibus bonis circumuallauit, tam improbos & ingratos, iniustitiaq; plenos? immò ipsis bonis in malum abutentes?

V.

Apud mortales sanè opulenti, licet maximè rei, plerumq; euadunt, vel quia iudices pecunia corrumpit, vel quia terret auctoritas; & certè, *si possibile esset in diuites vindicta procedere, videres ex eis repleri carceres vniuersos*, ait S. Chryostomus, *sed cum omnibus malis suis hoc malum habent diuitia, quòd in malignitate peccantes ab ultionibus erant.* Apud omnipotentem autem iudicem, quem nihil latet, nihil terret, nulli diuites effugiunt poenā quam meruerunt. *Peccatores persequitur malum: & iustis retribuentur bona.* Bonus relinquit

Plutarch. in Syll.

Idem in Poplicola.

Alex. l. 3 c. 23.

Plutarch. in Cicer.

Prob. in Themistocle.

S. Chryst. in ep. ad Hebr. serm. 2.

Prou. 13. 21.

linquit heredes filios, & nepotes: & custoditur iusto substantia peccatoris. Sic diuina æquitate Ægyptiorum diuitiæ translata, diuque per Ægyptios iniquissimè pressis data sunt Israelitis: ac paulò antè iisdem Ægyptijs magnæ clades illatae sunt, & percussit grando in omni terra Ægypti cuncta, qua fuerunt in agris, ab homine usque ad iumentum: cunctamq; herbam agri percussit grando, & omne lignum regionis confregit. Quod & per locustas & per alias plagas fecit. In nouo quoque Testamento permisit Christus dæmonibus intrare in gregem porcorum, & ecce impetu abijs totus grex per praeceptum in mare, & mortui sunt in aquis. Ecce dator bonorum permisit hominū hosti ut tantum damnum inferret, gregem totum vno impetu perditum iret. Quid ita? Quia, ut ait Iansenius, Geraseni erant Israëlita, quibus lege prohibitum erat, carnes porcinas manducare; quare contra legem suam, & Dei voluntatem, gregem porcorum alebant. Iniustam igitur possessionem iustè dissipauit. Filio quoque prodigo, nonnè profuit, quia cepit egere? Idcirco enim in se reuersus, dixit: *Quanti mercenarij in domo patris mei abundant panibus, ego autem hic fame pereo? Surgam, & ibo ad patrem meum.* Quàm multi redeunt ad Deum, cum paupertatè sentiunt? Quàm multi, qui antea delicijs abundabant, neque ante, neq; post prandia, aut cœnas dignati sunt benedictionem à Deo exorare, aut ei gratias agere? spoliati autem quanto nunc affectu dicunt: *Panem nostrum supersubstantialem, seu quotidianum, da nobis hodie?*

Exod. 9, 25.

Matth. 8. 32.

Luc. 15. 17.

Matth. 6. 11.

VI.

Et quoniam diuites, cum se satis habere existiment, non admodum frequenter aut feruidè orant: *Panem nostrum quotidianum, da nobis hodie;* illud saltem prouidit Deus, ut pauperes, qui ab illis stipem accipiunt, pro illis orent. Quia verò saepe contrarium accidit, ut non pauperes à diuitibus, sed diuites à pauperibus accipiant, siue per vim, siue per fraudem; mutatur quoque genus orandi, & pro benedictione maledictio à Deo petitur, & impetratur. Audit enim clamores pauperum Deus; & voces lamentantium nubes ac caelum penetrant. Hac de causa euersum est olim à barbaris Romanum Imperium, tunc nimirum, quando in capite delictorum fuit auaritia. Ea scilicet erant vota, ea preces egenorum; quod Saluianus testatur. *Iam verò illud, inquit, cuiusmodi, aut quam grame; genere quidem dispar, sed iniquitate non dispar: nisi*

Saluian. l. 7.

p. 72.

fortè